

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izjava vsak dan svester izpovedi modelje in premijne.

Inserati veljajo: petostopna petit vira za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo nametne, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Pecemena številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplašitve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po polit:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:
celo leto K 24—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica.

Upravnistvo: Kraljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 13.

Klerikalci med sabo.

V vsaki stranki je disciplina prva stvar. Stranka, v kateri priznava vsak član večinsko načelo in se drži discipline, ima že v tem mnogo pogojev uspešnem delovanju. Seveda je predpogoj vsaki disciplini edinstvo v ciljih in v vodilnih načelih in zatajevanje osebnih aspiracij.

Kot posebno vnet prijatelj discipline se je sedaj pokazal dr. Krek. Mož je včeraj priobčil v »Slovenec« članek, v katerem razlaga svoje nazore o strankarski disciplini. Toda kar zahteva dr. Krek, to že ni več disciplina, to je pasja udanost in kadaverska pokornost.

Dr. Krek je svoje modrovanje očitno spisal v veliki razburjenosti. Raztogotilo ga je, da so nekateri pristajali njegove stranke zahtevali pojasnila o veterinarski in gotovo jako sumljivi politiki klerikalne stranke. Ti ljudje so n. pr. danes citali v »Slovenec« slovesno prisego dr. Korosca, da klerikalci za ves svet ne dovolijo proračunskega provizorija, naslednji dan pa so citali, da so klerikalci z dr. Koroscem vred storili obžudovanja vredno mojstrsko potezo, ker so to prisego prelomili in glasovali za provizorij. Taka politika breznačnosti in breznačnosti seveda ne gre v glavo človeku, ki zna misliti. Nekateri taki ljudje so želeli pojasniti in dr. Krek jih je namesto odgovora obreal in opsoval.

Dr. Krek nič ne prikriva, kako mišljenje naj bi po njegovih željah vladalo v stranki. Tako naj bo zopet v klerikalni stranki, kakor je bilo tedaj, ko so kmetje in delavci z zlatimi dušami kaplanov in župnikov šli v boj za klerikalizem. Tiste čase si želi dr. Krek nazaj, ko so bili v njegovi stranki ljudje, ki sploh nič mislili niso, ki so hodili za klerikalnimi voditelji, kakor bi imeli zaganje, namesto možgan v glavi, ki sploh niso bili zmognili delovanje voditeljev kritično motriti, še manj pa, da bi se bil kdo upal izražati kako mnenje. To so bili lepi časi za dr. Šusteršiča in za dr. Kreka. Lahko sta delala kar sta hotela. Za najhujše dejanje, za največjo izdajstvo sta žela pri teh ljudeh neomajano obžudovanje.

Te čase si želita nazaj. Ni še dolgo, kar sta na ves glas oznanjala, da je v njih stranki prostora za vsakega, da celo nič ne gledata, če je kdo veren ali ne, samo da hodi s stranko. Sedaj pa deli dr. Krek tem ljudem javno breme in jih meče iz stranke, češ, da ti ljudje, ki se upajo želeli pojasniti o političnih dejanjih njihovih poslancev, v stranki nič ne smejo pomeniti, da jih stranka ne rabi in jih bo postavila pred vrata, ker so zanjo samo balast.

Ti ljudje, katerih se je dr. Krek lotil s cepeem, seveda niso ne kmetje ne delavci in tudi nimajo tako zlatih duš, kakor kaplani in župniki, marveč so ljudje, ki imajo nekaj soli v glavi, nekaj narodnega čuta v srcih in ki menijo, da morajo tudi v politiki veljati gotova načela in da ima vsaka stvar svoje meje. Takih ljudi torej klerikalci ne trpe med sabo. V klerikalni stranki ne sme imeti nihče takega mnenja, kakor pes gospodarju mora slediti voditeljem . . .

Niti v sanjah ne mislimo, da Krekov nastop pomeni kaj resnejšega. Kdor sodi, da je Krekov članek dokaz kake krize v klerikalni stranki, ki je v veliki zmoti. Opraviiti imamo z epizodo, ki ne bo imela nobenih posledic. Dr. Krek je bil slabe volje in je ozmerjal in obreal vse tiste, ki se upajo izražati kako mnenje.

Krekov članek je samo dokaz, kako brezobziren terorizem vlada v klerikalni stranki, kajti kar on zahteva, to že ni več disciplina, nego brezpogojna slepa poslušnost, ki nikomur ne dovoli imeti kako sodbo ali kako misel. Tako tiranstvo se pa da vzdrževati le nekaj časa in v tem oziru je Krekov članek simptomatičen. Ko bi se klerikalci ne zavedali, da v njihovem taboru ni več tistih razmer, ko so kmetje in delavci bili za vse navdušeni, kar so klerikalci storili, bi dr. Krek gotovo ne bil spisal svoje filipike.

Goriško učiteljstvo in klerikalci.

V Gorici, 19. decembra.

Goriški klerikalci neusmiljeno bijejo po učiteljstvu; tako pač, kakor so se navadili pri svojih kranjskih brateh. Ostudna je ta gonja, v dušo se gabi vsakemu poštemu človeku. Nikjer ni varen naš ljudskošolski

učitelj pred zasledovanjem od strani klerikalcev. Če živi le za šolo in zase in se zbog obstoječih razmer v svojem službenem kraju ne utika nikamor, pa pišejo o njem po svojih listih: »naš učitelj je nasprotnik ljudstva, boji se ljudstva, ogiblje se ga, je že svobodomislec; če stopi v gostilno ter izpije med vaščani kozarec vina, pa pišejo klerikalci o njem: »naš učitelj popiva, kakšen zgled imajo otroci na njem; če se pelje po opravkih iz službenega kraja, hitro zasledijo, da »zanemarija službo« ter »se hodi okoli veseliti; če ne hodi v farovž in v cerkev k vsaki reči, je »brezverec«, svobodomislec, ki pohušuje mladino, v kateri spodkopava verski čut itd. Tri klerikalne slovenske liste imamo na Goriškem. Ko izide »Gorica«, pogledamo, če je napadla kakega učitelja, če ga že ni ta, jih je pa prav gotovo napadel »Primorski List« celo vrsto; za njim pride pa še škofov »Novi Čas«, ki napada vse učiteljstvo, ki noče biti klerikalno, kar na debelo. Ne preteče teden, da bi ne bilo učiteljstvo najnesramnejše žaljeno po goriških farovski listih.

Kako vpliva to na učiteljstvo? So taki, ki se malo menijo za nesramno hrujenje, katero vlagajo v »krščanske« liste vsak teden možje, ki vsako jutro zavzijejo živega boga; so pa tudi taki, katere boli tako peklenko žaljenje. Učiteljstvo pri nas je še precej dobro organizirano. Slomškarjev je malo, ali porajajo se dvoživke, ki so radikalci pri kaki učiteljski konferenci, doma pa v službi klerikalne politike. Po večini učiteljstvo ne pripada nobeni politični stranki. Ko je bila splošna agrarna stranka, je večina nekako oficijalno pristopila k tej stranki; ko je ta stranka propadla, je učiteljstvo molčalo in molči dalje. Govorilo se je celo, da jih vstopi lep del v socialno demokracijo vkljub temu, da so bili svoj čas poglani z nekega zborovanja rdečega goriškega izveličarja dr. Tuma učiteljski voditelji, ki so ga bili tje privedli nekateri učitelji, sam bog zna, zakaj! Takrat je rekel rdeči general dr. Tuma, ki se drugače štuli za velikega prijatelja učiteljstva, da »učiteljstvu ni za drugo mar kot le za plače«. Najbrže pa je imel pripravljen fulminanten govor v prilog učiteljstva, če bi ga bilo to pustilo na zborovanje!

No, pa ne bo nič z vstopom v socialno demokracijo, ker učiteljstvo ve, da bi prišlo po tej poti v veliko navskrižje z ljudstvom. Na to pa takoj pribijemo, da tudi tista »agrar« politika ali »kmečka«, kakor so rajši slišali, ni nič koristila učiteljstvu. V naprednih krogih po deželi je pustila za seboj najneugodnejši vtisk.

V napredni stranki je le malo učiteljev. So pa taki, ki se niso dali omamiti prav nič od sirenskih glasov agrarne stranke, videli so jasno pred seboj, da iz tistega gibanja ne bo vse skupaj nič, ker so vodili ono gibanje elementi, polni štreberstva in lačni mandatov; onih, ki bi hoteli kmetu pomagati, je bilo pa bore malo. Imamo učitelje, ki se delavni na gospodarskem in prosvetnem polju, ki pomagajo v politiki napredne stranke odkrito in možato; vsi taki so bili, so in ostanejo naprednjaki. Kam krenejo drugi, ne vemo; vemo pa to, da klerikalci delajo na vse kriplice, ker hočejo izkoristiti sedanjí položaj med učiteljstvom v prilog klerikalne stranke. Odkritih Slomškarjev, ki so potem v potrebi dobri politični braki, je še malo, prikritih pa več. To se pokaže pri raznih volitvah. V Št. Petru pri Gorici je volil učitelj sam in še s pooblastilom pri občinskih volitvah v prvem razredu za klerikalce, ko je šlo za to, da se končno otres ta občina klerikalnega jarma. Kako to vpliva na ljudstvo?

Strahovanje učiteljev od klerikalne strani je res veliko, gonja je neznosna, in vsemu nečednemu boju proti učiteljstvu daje svoje žegne še sam nadškof in knz Francesco Borgia. Možato so nastopili oni učitelji po Vipavski dolini, ki oktobra letos niso hodili k sprejemu nadškofa, ko je tam birmal, ker je kruto žalil in zaničeval »svobodomiseln« učiteljstvo (to je ono učiteljstvo, ki ni v klerikalni stranki) na Marijanskem kongresu letos in pa v pismu, katero je bil poslal Slomškarjem na Sveto goro, toda pon-kod opažamo tudi omahovanje in velik strah pred masevanjem. Na to rečemo: V organizaciji je moč! Če bo ta dobra, bodo zaman tolkli ob njene skale valovi s klerikalne strani, če ne, pa utegne učiteljstvo trpeti veliko škodo.

Klerikalci so si postavili nalogo, preganjati učiteljstvo, dokler se

ne uda. V ta namen dela zlasti nadškofovo glasilo »Novi Čas«, ki je pred kratkim zahtevalo celo, da naj se izžene iz občine učitelj, ako ga klerikalci ne vidijo v cerkvi. Krajni šolski svet bi moral takoj sklicati sejo ter skleniti, da se ga zapodi iz občine in potem delovati dalje, da se sklep obistini. Tudi na naraščaj so se vrgli in na moškem učiteljsku službuje goreč Slomškar, ki ima nalogo s katehetom vred, loviti mladino za klerikalno stranko. Bog varuj, če bi se učiteljstvo poklerikalilo ter prevzelo voditeljstvo klerikalnih »izobraževalnih« društev in »Orlov«. To bi jih gonili generali, to bi jih hujskali proti naprednjakom, to bi bilo pobojevanje in to bi trpela šola! Da bi trpela šola, to pa je glavni namen klerikalne gonje proti učiteljstvu. Klerikalci hočejo imeti slabo šolo pa več »katoliške« politične organizacije!

Nadejamo pa se, da se nahajamo na Goriškem v neki prehodni dobi. Klerikalci se napihujejo (pa so podobni žabi, ki je počila!) in se delajo močne, ali do kake posebne moči niso prišli in zbog danih razmer tudi ne pridejo. Prav lahko se prineti, da ob prvi priliki sfrlijo s svojih mest pa bo konec vse napihljivosti. Živijo v vednem strahu, da zdajpazdaj izgubijo svojo svojo moč, kar je imajo. Kako se n. pr. bojijo razpusta deželne zbornice! Položaj na Goriškem je tak, da kaže na tesneje združenje naprednih elementov, ki prinese intenzivno politično in gospodarsko delovanje, pri katerem bodo gotovo radi sodelovali tudi učitelji. Kreпка stanovska organizacija, izpolnjevanje dolžnosti in zaslonba v napredni stranki s širokim delovanjem — potem pa naj uranajo klerikalci z nadškofom vred, kar hočejo. Kdo se bo menil za nje?!

Dnevne vesti.

+ Klerikalci in napredno časopisje. Bliža se konec leta, čas, ko ljudje izbirajo, katere časopise naj naroče. Kakor vsako leto, tako napenja klerikalci tudi letos vse moči, da bi nalovili za svoje časopise kolikor mogoče naročnikov in obsevnost odvrnili od naprednih listov. Klerikalni časopisi oznanjajo kar neženirano bojko naprednih časnikov, dasi bi kle-

LISTEK.

V hribih.

Napisal Andrej Rušar.
(Konec.)

In v cerkvi, med pridigo, se ji je zdelo čisto mogoče, da ji pove župnik, posebej zanjo, nauk za šolo, otroke. No, župnik je govoril, kakor nedeljo za nedeljo; njej so se zdele vse njegove besede tako bedasto brezmišelnost, poskusila je, da ne bi poslušala, a ni mogla. Morala je poslušati in misliti na besede; le proti koncu se je nekoliko zamislila, ko se je spomnila, kako se je bala od začetka, da ji reče župnik s prižnice: »Pojdite raj v en, saj vem, da ste le zato notri, ker se nas bojite. O, dobro vemo! Kam bi se dela tisti hip od strahu; tako se je bala župnika in kmetov in vseh. Saj bi jo napodili še tisto uro s cepci, si je predstavljala.

Iz cerkve je zopet hitela s strahom in se ni upala gledati po ljudeh. Vedela je, da stoji tam dekleta in jo gledajo in se menijo o nji; tista, ki imajo kričeebarvno obleko, so hčere prvega gostilničarja in štacunarja in župana.

»Kako je nobel, še ne pogleda ne nikamor,« je začela odnekod. Ni se ozrla, zdelo se je, da je rekla županova.

Solnce je posijalo skozi špranjo izza oblakov, po strehah se je zalesketalo; kakor da se je dotaknila lepota z rahlim utripom srca.

Cena je hodila po razredu in gledala otrokom nalogo, ki so jo spisali čez nedeljo. Nekaj malega; treba je bilo prepisati kratek sestavek iz knjige.

»Tisti, ki je napisal najlepše, dobi to-le sliko, glejte.«

Pokazala je sliko, razglednico z gručo pisano kostimiranih mačk in psov. Obrazom so se zasvetile oči, lahke, polglasen šepet in smeh je šel po razredu. Cena je šla od klopi do klopi in pregledavala zvezke; večidel so bili zapacani, zamazani in poteze okorne in robate. Prišla je do Brnika, majhnega, bledega fanta, pogledala ga je v obraz in se je spomnila na včerajšnje srečanje s kmetico.

»No, kako si pa ti napravil, Brnik?«

Fant je vstal, gledal v klop in molčal.

Vzela je zvezek v roko.

»Kje pa imaš? Ali nisi napisal?«

Fant je molčal in nepremično gledal v klop.

»Zakaj pa nisi napisal?«

Pogledal je počasi izpod čela in rekel čez nekaj časa:

»Nisem — Časa nisem imel.«

»Časa nisi imel? Saj je bila nedelja včeraj; pašaj tudi ne več. Tak kako da nisi napisal?«

Pogledal jo je naenkrat predrzno v oči in je rekel s sigurnim glasom:

»Če bom zaprt, so dejali mati, da me ne bo več v šolo. Da me ne smete zapreti!«

Razdražilo jo je, obenem pa jo je obšel isti strah kakor prejšnji dan. A ostala je vendar čisto mirna in kakor da ne bi videla, kako so se otroci muzali.

»Tako so dejali. No, le nič se ne boj,« in pogladila ga je po laseh, »ampak podobno ne boš dobil; le poglej, kako je lepa.«

In pomnila mu je sliko pred obraz. Fanta je postalo sram, zardel je čez in čez, pogledal z dolgim pogledom mačke in nato trdovratno gledal v tla. V zadnji klopi se je eden zasmejal skoro na glas.

Dopolan pa je bil za Ceno pokvarjen. Zdaj so bili zopet pred njo umazani, zanemarijeni otroci, in počuevanje, nič drugega kakor posel, ki ga mora opravljati zato, da dobi v zameno toliko in toliko plače. In s pustim obrazom, brez zanimanja, brez veselja je razlagala; samo da je minil čas. Le napol se je še zavedala, da bi se dalo morda vzbuditi v otrocih zanimanje in vdihniti vsemu temu početju vsaj malo življenja, razdraženost in brezbarvna nervoznost je zakrila vse drugo in razpršila vse trezne misli, še predno so se jasno razvile v zavesti.

Popoldne po šoli je slonela pri oknu in gledala čez pokrajino, ki je bila zavita v umazane megle. Dež je zopet padal enakomerno, od burje, od gozda sem, je včasih dihlil mrzel veter, vedno močnejše in hladnejše; zdelo se ji je, da je zadisalo po snegu. Prišlo je pismo z doma, od brata. Vedela je že vse po vrsti, kakor je bilo napisano v pismu, a vseeno je še vedno zdaj in zdaj prebrala eno mesto, obrnila list in prebrala drugo. Kakor da govori nekdo z njo, ki ji je domač in zelo blizu, skoro bi za hip pozabila, da je učiteljica, internirana v hribih za nedoloten čas. In rada je brala vse to, in če ji je bilo všeč ali ne.

— — — Zate bi bilo potrebno sedaj najbrž samo eno: aklimatiziraj se. Praviš, da ni nikogar tam pri Sv. Antonu, sami kmetje, en štacunar in še nekaj manjših gostilničarjev in tako dalje. Ne zameri, jaz bi ti rekel: Pojdi na vas, med kmečke dekleta in če nočeš, da sama prebdiš prazne noči in prejočaš puste večere, si misli, da si tudi ti tako kmečko dekle, visoko izpodrečano, s pisano ruto in križastim krilom. In delaj, kar delajo drugi, samo da ubiješ čas. In nič ne šteje, kdaj pridejo nočitnice; le verjemi, enkrat že pridejo.«

Kako je enostavno vse to! se je nasmešnila. Ampak vendar bi znala morda jaz povedati lepše in razložit natančneje. In kratkočasni se s prvim kmečkim fantom, ki ti pride na-

sproti,« in tako naprej; saj si hotel reči tako, bratec moj.

— — — in pravzaprav jaz težko pišem o teh rečeh. Saj vem, kako ti je, in zato, ker vem, se mi zdi nesmiselna vsaka beseda, ki jo napišem. Tolažba in sočutje in milovanje, vse to ti nič ne pomaga, a drugega ne morem storiti. Tako je napolned vendarle vsak navezan samo nase.«

In malo dalje: — — — jaz mislim, da je za vsakega, ki si ne upa in ne more živeti sam, najboljšje, da se potopi prej ko mogoče v okolico, da zaživi njeno življenje in misli in dela kar dela pač ona.«

Pravzaprav jo je pa bolelo to pismo. Nekaj tujega, ostrega je stopilo med njo in brata, zdel se ji je tuj in trd, kakor vsi drugi, nič tistega toplega, lepega ni bilo več v njem. Tako se ji bo počasi odtušilo vse, kar je bilo kdaj lepega, in ostala bo sama, daleč od tople, gorke mladosti, sama med hribi in kmeti. In bo zaživila med njimi njihovo življenje, pušto in prazno, brez solnce —

Začudila se je, ko je prišla tako sama na bratovo misel. Zazeblo jo je, od gozda sem je pihalo že močno in mrzlo, videla je, da se je v mraku med dežjem belo zabliščala velika snežinka. In še ena in še več. Zaprla je okno, pritiskala obrez na mrzlo žipo, ker jo je pričela boleti glava, in nato je brez misli strmela v večer.

Adijo, adijo . . .

Izpred sodišča.

Kasenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Prvi poskus se mu je ponesrečil. Oloveškemu imetju jako nevarni Cesare Magazzin, mesarski pomočnik iz Trsta, se je pripeljal z večernim vlakom v Ljubljano, kjer je čakal na svojega tovariša, s katerim sta se tudi sešla. Posetila sta neko gostilno v Kolodvorski ulici, kjer sta se dobro okrepčala, nato sta jo pa krenila proti Karlovski cesti. Pripomniti je še treba, da je Magazzin zaradi raznih tatvin presedel že dokaj časa v ječi in da je bil stavljen pod policijsko nadzorstvo, kateremu se je odtegnil s posetom Ljubljane. Pri Jerančičevi trgovini na Karlovski cesti sta zapazila patroljo stražnika dva človeka, in sicer enega pri vhodu v trgovino, drugega pa pri vežnih durih. To se jima je zelo sumljivo zdelo, stavila sta ju na odgovor, in ker se nista mogla opravičiti, sta bila aretirana. Par korakov sta šla mirno naprej, naenkrat sta padla, kakor da bi bila pijana, na kar pokoneu poskočita in v stečeta. Magazzin se je posrečilo ujeti, med tem ko je neznaní so-krivec pobegnil, ne da bi se bilo posrečilo, drugim zasledujočim stražnikom ga vjeti. Tam, kjer sta se vrgla aretovanca pred begom na tla, našla sta Magazzina aretujoča stražnika na tleh ležati tri vetrihe in dleto, torej orodje, katerega se poslužujejo tatje pri vlomih. Obdolženec skuša utajiti nameravano tatvino, ter pravi, da je zadnje čase delal pri svojem bratu. A ta zagovor se je izkazal kot lažnjiv. Magazzin je pa tudi na smučerkvenega vloma v Castelvener, za kar bo imel zopet opraviti s sodnijo. Sodisce je uporabljalo proti nevarnemu tatu strogost zakona, ter ga je obsodilo na tri leta težke ječe. Izreklo je obenem, da se po prestani kazni odda v prisilno delavnico.

Skraina sirovost. Na Orlem je 25 let stari France Brglez, zidarski pomočnik zaradi svoje sirovosti tako razvpi, da se ga mladi in stari tega kralja boje. Iz strahu pred njim hodi-jo fantje skupno v večjem številu od dela domov. Navadno so se zbirali v Koruznikovi gostilni v Rudniku, ter eden na drugega čakali. Tako je bilo tudi na večer dne 15. oktobra t. l. A katerega so se najbolj bali, je prišel istodobno v to gostilno. Obdolženec je začel proti zbranim fantom se jako zabavljivo vesti, zlasti si je vzel na piko 15letnega Jožeta Zrimška, grozeč mu, da ga bo. Ta se mu je začel iz strahu dobrikati in mu ponujal pi-jače. Brglez ga pa ni maral pogledati in je potegnil klobuk čez oči. Ko fantovska skupina odrine proti do-mu, priteče Brglez za njimi, ter sune z odprtim nožem mladega Zrimška v glavo in enkrat v hrbet. Poslednja poškodba je bila smrtno nevarna. — Kakšen sirovež je obdolženec, sledi že iz tega, da je pred več meseci Jerneja Groznika z nožem na roki ob-rezal, pred vojašnico 17. pešpolka je pa fanta Janeza Ferkeleta, ne da bi mu bil dal ta povoda, z nožem precej globoko v sedalo sunil. Tudi je Jane-zu Zagorju v Rudniku zaklal doma-čega psa. Glede poškodbe Zrimška taji Brglez dejanje, glede poškodbe Ferkeleta pravi, da je storil to v šali, kar se pa tiče Zagorjevega psa, se za-govarja s pijanostjo. Vse zaslisane priče so zanikale obdolženčev za-govor. Obsojen je bil na 18 mesecev težke ječe.

Dva bojaželjna fanta. Franc Hočev, 19 let stari posestnikov sin in France Judež, delavec, oba iz Količev-ega, sta kar hrepelna po tepežu. Dogovorila sta se, napasti fante, ki so šli iz tovarne na Perovem v Kamnik. Dne 16. oktobra t. l. zvečer se jima je nudila prilika. Fant Janez Cedilnik je v obližju Kamnika zaostal za svo-jimi tovariši. Kar naenkrat ga na-skočita obdolženca, ga vržeta na tla, nakar ga je Hočev začel z nožem obdelavati. Zadal je Cedilniku devet okvar, med katerimi so bile štiri smrtno nevarne. Obdolženca krivdo priznavata. Sodisce je obsodilo Hočev-erja na 14 mesecev, Judeža pa na 9 mesecev težke ječe.

Brezsrčna tatica. Dne 26. okto-bra se je v Kranju vozniku Jerneju Kregarju v prazen voz vprežen konj splasil. Pri Reboljevi hiši, kjer je tu-di gostilna, je podrl konj prodajalko Marijo Remic, ki se je tako ustrašila, da se je onesvestila. Navzoča Lucija Kavčič, čevljarjeva žena, je pobrala torbico, zavitek in slamnik, od kate-rih stvari si je prilastila denarnico z 20 K, prstan, vreden 30 K in nekaj gumbov, druge stvari je oddala v gos-tilni, kjer je ležala Remic. Obdolžen-

ka tatvino odkrito priznava. Kasno-vana je bila s štiridesetno ječo.

Smrtina obsedba Kmetec potrje-na, Kasacijski dvor na Dunaju je za-vrgel ničnostno pritožbo posestniko-vega sina Antona Kmeteca, ki je bil radi umora svoje ljubice Marije Frangeš od mariborskega sodišča že dvakrat na smrt obsojen.

Kupujte jutranjo izdajo „Slovenskega Naroda“.

Gospodarstvo.

— Izplačila na račun političnih oblastev na Kranjskem po poštni hranilnici na Dunaju. Udeležena osrednja oblastva so ukazala, da je med drugim tudi vsa izplačila, ki so jih doslej nakazovali deželno oblastvo (deželna vlada), deželni šolski svet in deželna komisija za agrarske operacije na Kranjskem, od 1. janu-erja 1911 dalje izvrševati po poštni hranilnici na Dunaju s posredova-njem deželnovladnega računskega oddelka v Ljubljani, na katerega je pošiljati tudi morebitne reklamacije. K tem izplačilom spadajo zlasti: 1.) vsi aktivitetni prejemki; 2.) na-grade, dnevnščine in mezde, doneski za bolniške blagajne in doneski za zava-rovanje zoper neugode, stroški za pri-pomoč in nadomeščanje, potni stroški in dijete, pavšali, talije, najemnine in zemljarine, zemljiške odškodnine in odkupi, zaslužek dobaviteljev in po-godnikov, zasilne podpore, posojila in subvencije; 3.) zlasti glede naučnih stvari: cerkvene potrebsčine, ustanove, doneski naučne potrebsči-ne, uradne in pisarniške potrebsčine, davki, režijski stroški, patronatski iz-datki, izredni izdatki; 4.) razen tega tudi glede verskega zaklada: alimen-tacije, dotacije in dopolnila, oskrbo-valni stroški, pasivne obresti, pokoj-nine, provizije, miloščine; 5. depoziti v štetem denarju. Glede tega, da bi se novi način izplačevanja raztegnil tudi na račun melioracijskega za-klada, si je poljedelsko ministrstvo pridržalo končno odločitev. Od izpla-čil po poštni hranilnici so izvzeta: Izplačila upravičenih prejemnikov, ki žive v inozemstvu; izplačila, ki se morajo šteti v zlatu; izplačila na ra-čun Ogrske, skupnih oblastev in samoupravnih organov; vzdrževalni doneski, ki se v smislu zakona z dne 21. julija 1908, drž. zak. št. 141 plaču-jejo svojem korožni (službeni) vaji pozvanih in do nadaljnjega odredbe iz-plačila na račun učiteljskega pokoj-niskega zaklada in normalno - šol-skega zaklada, kakor tudi ponapred-ščine za zopetno zasaditev vinogra-dov, ki jih je uničila trtna uš. Da se prepreči zakasnitve, oziroma ovire v izplačilih po poštni hranilnici, je brezpogojno potrebno, da upravičeni prejemniki vselej svojo natančno adreso pravilno napovedo (ime in pri-mek, službeni značaj, stanovališče, okraj, eventualno zadnjo pošto, dalje v mestih in trgih cesto in hišno števil-ko). Osebe, ki uživajo pokojnino, pre-bende, ustanove, morajo vsako pre-membo svojega bivališča in stanova-nja takoj naznaniti računskemu od-delku c. kr. deželne vlade. Izplačila se morejo izvršiti v štetem denarju ali pa z napisom v imenik (clearing-promet). Računski oddelek c. kr. de-želne vlade je posredovalni urad za vse tukaj omenjene izdatke, ki se iz-plačujejo s pošno hranilnico na ra-čun zgoraj navedenih oblastev v kra-ljevinah in deželah, zastopanih v dr-žavnem zboru.

— Naslovi zanesljivih firm v So-fiji. Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani je došel seznam zanesljivih tvrdk in solidnih agenturških in ko-misijskih hiš v Sofiji, ki je interesen-tom v zbornični pisarni na vpogled.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Poslano*)

Tujski promet na Gorenjskem in deželna zveza. 4218

Podpisani sem od gotovih krogov na sumu, da sem povzročitelj članka v »Slovenskem Narodu« št. 444 s dne 10. decembra 1910 z naslovom: Tujski promet na Gorenjskem. Izjavljam pod častno besedo, da nisem v nobeni zvezi z omenjenim dopisom.

Jakob Peternei

načelnik Prometnega društva na Bledu.

* Za vsebino tega spisa je uradno odgovorno le toliko, kolikor dolega znanje

Izjava.

Podpisani pisec člankov »Razmere v kurilnici na južni železnici« v »Jutru« št. 285 in 287 izjavljam, da so te vesti neresnične, kar se še iz njih proti-slova spona. Ker so imele te novice namen žaliti gospoda načelnika Ing. I. Šega in ostale delavce v kurilnici južne železnice, jih prosim tudi javno odpuljanja ter se jim zahvaljujem, da so odstopili z osirom na mojo rodbino od nadaljnjega postopanja.

Ljubljana, dne 19. decembra 1910.

Franjo Perdan

kurjač južne železnice.

Poslano.

Avstrijska specializacija. Na želodcu bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega »Mollevega Selditz-praska«, ki je pre-skušeno domače zdravilo in vpliva na želod-cem kreplivo ter pospešilo na prebavljenje in sicer z rastočim vspehom. Skatljica 3 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov pre-parat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 29

Najlepši prazniki se nam pokvarijo

■ ako je kdo od nas bolan ali samo pre-blažen in vendar je ravno december zdravju posebno nevaren. Posebno sedaj moramo biti zlasti previdni in najboljše storimo to tako, ako imamo Fayeve pristne sodenske mineralne pastilje kot idealno domače sredstvo vedno pri rokah in v porabi. Fayeve pristne sodence, ki se po K 1-25 dobivajo v zdravstvenih trgovinah, ne odre-ko nikoli in so zlasti za otroke pravi blagoslov.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV, 1, Grosse Meugasse 17.

Kemik dr. Ing. Hirsch, Olomouc. Ke-mično-tehnična preiskava je izpričala, da ej »Seydlin« prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma ne-skladjivi in se z njo lahko razkužuje.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najbolje priznan

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodami 1 krona. Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh prekuženih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialni let, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Rožova cesta št. 1.

poleg novostojenega Fran Jožefovega jubli. mostu.

3 zlati nauki!

I. Kdor s »FLORIAN-om« se krepi,

Zmeraj dober tek ima!

II. Če želitec godrnjati,

Pij »FLORIAN-a«, pa neha!

III. Ni otočen, ni bolan,

Ta, ki živi

Postavno varovano.

Priporočamo našim rodbinom kolinsko korijo.

Slovenska deželna gledališča v Ljubljani.

št. 66. (Par). Brutto prod. 2094.

V četrtek, 22. decembra 1910.

Noviština! Ganič: Opereta!

Grof Enksemburški

Opereta v treh dejanjih. Besedilo spisala A. M. Willner in R. Bodanzky. Uglasbil Franc Lehár. Režiser Jos Povh. Kapel-nik prof. Frid. Reiner.

Blagajnica se odpre ob 7. uri.

Začetek ob 7 1/2. uri. Konec ob 10.

Prihodnja predstava bo v nedeljo, 25. decembra.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. decembra: Marko Kralj, prevoznik, 40 let, Dunajska cesta 12. — Valentin Schweitz, pekovski po-močnik, 31 let, Kolezijska ulica 12.

Dne 21. decembra: Alojzija Dor-nig, pomožna usmiljenka, 33 let, Ra-deckega cesta 11. — Marija Flerin, hči tovarniška delavca, 12 let, Ra-deckega cesta 11. — Jera Bukovnik, žena vrtnarja, 71 let, Poljanska ce-sta 51.

V deželni bolnici:

Dne 19. decembra: Angela Jam-šek, delavka, 31 let.

Dne 20. decembra: Karolina Biz-jak, rejenka, 3 dni.

Meteorološko poročilo.

Vilina rad morjem 306-2. Srednji zračni tlak 736-9 mm

december	Čas opazo-vanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura v C	Vetrovi	Nebo
20.	2. pop.	741.5	3.0	sr. svzh.	del. jasno
9. zv.	742.1	0.6	sl. szah.		jasno
21.	7. zv.	743.8	-3.0	sl. svzh.	megla

Srednja večerajšnja temperatura 1-1°, norm. 2-1°. Padavina v 24 urah 0-0 mm

Agentura Avstrijskega Lloydja v Zadru

mladega moža

z absolviranimi trgovskimi študijami. Znanje enega slovanskega in nemškega jezika potrebno, tudi bi se moral v Zadru naučiti italijanščine. Majhna za-četna plača. — Ponudbe na trvdko Cirillo Cattich, Zader, Dalmacija.

Vsak petek se dobe po čudovito nizkih cenah ribe iz Severnega morja

ANTON STACULU

Cene za ta teden:

Vahnja, največja	1 kg K	1-40
Vahnja, mala	1 » »	—90
Kabljo	1 » »	1-—
Losos	1 » »	1-—
Morska postrv	1 » »	1-—
Ostrižnica	1 » »	1-40
Angler	1 » »	1-50
Zlati ostriz	1 » »	—90
Švolja	1 » »	1-50
Rdeči jezik	1 » »	1-80
Steinbutt	1 » »	2-80

Na željo se p. n. odjemalcem kuharske knjige zastoj na razpolo-gu.

Poleg tega se priporoča vsak dan sveže

Reininghausovo bavarsko in marčno pivo, originalne pol-nitve, ki se p. n. odjemalcem dostavlja brezplačno na dom.

BOŽIČNA DARILA!

» Predno si nakupite božičnih daril al blagovolite si ogledati še moje izložbe in presodite cene! — Potrudite se potem v mojo trgovino, kjer se vam dajo drage volje vsaktera pojasnila, da se prepričate in odločite se bode-te : takoj, da si nabavite svojih potrebsčin le pri trvdki :

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg ali Sv. Petra cesta.

Specialna trgovina najnovejših precizijskih ur (s izpričevali točnosti) svoje lastne tovarne ur v vidci z varstveno znamko »H. S.«

Največja zaloga ur, zlasti za svetlobne, javne, ter briljantnih nakov itd., izstopno ogromna izbira klan-srebrnega blaga, kakor nakovov, jednega ureja itd., vse v najmodernejšem slogu.

Postrežba strogo solidna. Cene najnižje!

Na pismono vprašanja se odgovarja z obratno pošto.

Telefon 273. Brajavni naslov: »H. Suttner«.

! Cenik zastoj in poštnine prilož.

Dober tek! Zdrav žec'c imamo in nič nas ne tišči želodec, odkar rabimo izborne Fellerjeve kroglice z rabarbarom in znamko »Elsine kroglice«. Povemo vam po izkušnji, poizkuite te tudi, uravnavajo telesno odvajanje in pospešujejo prebavo. 6 kraljič poštine prosto samo 4 krona. Izdelovalec samo lekarnar E. V. Feller v Stubi, Elsin trg št. 288 na Hirvclham